

महालेखा परीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General
(संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास निर्देशनालय)

Phone: 4258174
4266034
4255707
Fax: 977-1-4268309
977-1-4262798
Post Box: 13328
Babar Mahal, Kathmandu
NEPAL

पत्र संख्या: २०७४/७५
च.न. १५४८

मिति: २०७४/१०/२५

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

श्री प्रमुखज्यू
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका
सिन्धुली।

लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ अनुसार त्यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को विनियोजन/राजस्व/धरौटी/अन्य कारोबारको आर्थिक विवरण तथा सोसांग सम्बन्धित पेस भएसम्मको लेखा र लेखासांग सम्बन्धित कागजपत्र परीक्षण गरी मिति २०७४/८/८ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया प्राप्त नभएको हुँदा कायम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पाना २ यसैसाथ छ । प्रारम्भिक प्रतिवेदनलाई सन्दर्भ प्रतिवेदनको रूपमा लिई यो प्रतिवेदनमा उल्लिखित व्यहोराका सम्बन्धमा नियमानुसार फछ्यौट गरी सम्मरीक्षण गर्नु गराउनु हुन अनुरोध गरिएको छ ।

(महेश्वर काप्ले)

नायव महालेखापरीक्षक

~~लेखाप्रशालन~~
~~३००७८ को लागि लेखा प्राप्ति~~
~~प्रमुख गर्ने १~~
~~८६५१०९१९२~~

~~हरिहरपुरगढी गाउँपालिका~~
~~दर्ता नं. ७६६~~
~~मिति: २०७२/११/१२~~

महालेखा परीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General
(संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास निर्देशनालय)

Phone: 4258174
4266034
4255707
Fax: 977-1-4268309
977-1-4262798
Post Box: 13328
satyam, satya, dharma
Babar Mahal, Kathmandu
NEPAL

मिति २०७४ अप्रैल २०२५

श्री प्रभुत्वम्
हरिहरपरमादी गाउपालिका भिन्नता ।

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

यस कार्यालयबाट हारिहरपुरगढी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को पेश भएका आर्थिक विवरण र सो संग सम्बन्धित कागजात लेखापरीक्षण सम्बन्ध गरिएको छ ।

आर्थिक विवरण उपर आवश्यकता प्राप्त करो जिससे बाधी

आर्थिक विवरण उपर व्यवस्थापन पक्षका जिम्मेदार। आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ स्थानिय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा स्थानिय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ र प्रचलित कानून तथा अभ्यास अनुरूप लेखा राख्ने र राख्न लगाउने, लेखा विवरण तयार गर्ने गर्गाउने कार्यका साथै आर्थिक प्रशासन सचालन गर्ने तथा प्रस्तुतिकरण गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ।

संसारी अवकाशे विस्तेवारी

प्रस्तुत आर्थिक विवरणहरु उपर लेखापरीक्षणको आधारमा राय व्यक्त गर्नु लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी हो । लेखापरीक्षण कार्य नेपालको सविधान, लेखापरीक्षण ऐन, २०४८ तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको सरकारी लेखापरीक्षण मापदण्ड र अन्य मार्गदर्शन तथा अन्य प्रचलित कानूनको आधारमा गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका प्रमाणहरु लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार उपलब्ध गराउन पर्याप्त र उपयक्त छन् भन्ने करामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार

कैफियत महितको सेवापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधारका रूपमा केन्द्रिय विवरणहरुमा सारभूत असर पार्ने व्यहोराहरु निम्नानुसार दिएँ।

- लेखापरीक्षणबाट रु.३३ लाख ९३ हजार कुल वेरन्जु देखिएको छ। सोमध्ये असुल गनुपर्ने रु.४ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.३ लाख ९९ हजार र पेशकी रु.२९ लाख ९० हजार रहेको छ।
  - मार्गिकका स्थानीय निकायको सवारी साधन, कम्प्यूटर, फर्निचर लगायतको सम्पति स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरी अभिलेख गर्नु पर्नेमा हस्तान्तरण भएको छैन।
  - आमदानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले सम्पति तथा दायित्व यकिन हुन सकेन।
  - लेखापरीक्षणमा देखिएका व्याहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७४/१२/२५ मा लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

मैरायत भारितव्यो लेखापीक्षण राय

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण रायले त्यहाको विनीय विवरणहरुमा पर्ने असर र लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका छ्याहोराहरु आहेक आर्थिक वर्ष २०३५-३६ को आर्थिक कारोबार, लेखा तथा प्रतिवेदन आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०१५ र नियमावली, २०६८ स्थानिय स्वायत्त शासन ऐन, २०५१ तथा स्थानिय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ तथा प्रचलित कानून विमोर्जिम रहेको छ।

Hegel

(महेश्वर काफ्टे)

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

गत वर्षको मौज्जात रु.३ लाख २५ हजार समेत रु.६ करोड ४३ लाख ९५ हजार आमदानी भएकोमा रु.५ करोड ९१ लाख ५७ हजार रुपैयोगी भई रु.५२ लाख ३८ हजार मौज्जात रहेको छ । सो कारोबारको लेखापरीक्षणकाट देखिएका उल्लेख्य घटहोस नियमानुसार छन् :

१. आन्तरिक आय - कर, इस्तुर, सेवा, शुल्क, दण्ड, जरिवाना, भाडा र अन्यबाट प्राप्त आयलाई स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०५६ से उल्लेख गरेको छ । गाउँपालिकाले यस आ.व. आन्तरिक आमदानी रु.१,४०,२४८/- भएकोमा यस आ.व.मा रु.१,१७,७४८/- रुपैयोगी देखाएको छ । नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदानको तुलनामा गाउँपालिकाको आमदानी अत्यन्त न्यून देखिएकोले राजस्वका नयाँ क्षेत्रको परिचान गर्ने र खोल परिचालन गरी गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउनुपर्दछ ।
  २. जिन्सी सामानको संरक्षण - आर्थिक कार्यान्वयन नियमावली, २०६४ को नियम ४६ मा जिन्सी सामानको उचित संरक्षण हुनुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले सबारी साधनमा विनियोजित बजेटबाट १ थान मोटरसाईकल र मेशिनरी औजारमा विनियोजित बजेटबाट ल्यापटप, डेस्कटप, सोलार तथा प्रिन्टर खरिद गरेको देखिएको छ । खरिद गरेको उक्त सामानको जिन्सी निरीक्षण गरी प्रतिवेदन गरेको अवस्था छ । तर जिन्सी सामानको संरक्षणको लागि सहायक जिन्सी खाता राख्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने देखिन्छ ।
  ३. वार्षिक खरिद योजना - सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ को नियम ८ मा आगामी आर्थिक वर्षको अनुमानित वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्दा आर्थिक वर्षमा गरिने खरिद कार्यक्रम खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले उपरोक्त अनुसारको खरिद योजना तयार गरेको देखिएन । कार्यालयलये खरिद नियमावलीको पालना गर्नुपर्दछ ।
  ४. उपभोक्ता समितिबाट भएको कार्य - उपभोक्ता समितिबाट काम गराउँदा स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम १५५ वमोजिम वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार प्रथम द्वितीय र तीतीय चौमासिकमा कार्य गर्नुपर्नेमा सो नगरी आर्थिक वर्षको अन्तिममा काम गर्ने प्रवृत्ति देखियो । यस्तो प्रवृत्तिमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
  ५. सोत नक्साङ्काश - स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा नियमावली, २०५६ वमोजिम प्रत्येक गाउँ विकास समितिले आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भोगौलिक अवस्था, प्राकृतिक सोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य सोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा सोत नक्साङ्काश वा गाउँ विकास समितिको प्रोफाइल अद्यावधिक गर्नुपर्नेमा सो वमोजिम गरेको पाइएन ।
  ६. योजना हस्तान्तरण - स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम १५५(५)(ज) वमोजिम यस आ.व.मा सम्बन्धित योजनाहरूलाई उपभोक्ता समितिमा हस्तान्तरण भएको देखिएन ।
  ७. लेखापरीक्षण - गाउँपालिका मातहत गा.वि.स.हरूले कल्याण कोषमा रहेको रकमको लेखापरीक्षण गराएको देखिएन । उक्त कोषको लेखापरीक्षण गराउनु पर्दछ ।
- ### हरिहरपुरगढी गाउँ विकास समिति
८. योजना छनौट - स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा नियमावली, २०५६ वमोजिम स्थानीय निकायले सञ्चालन गर्ने योजना गाउँ परिपद्वाट छनौट गरेको देखिएन । गाउँ परिपद्वाट वस्तादेखि नै जनसहभागिताको अंश रकम नतोकि योजनमा बजेट विनियोजन गर्ने गरेको देखियो ।
  ९. आन्तरिक आमदानी दाखिला - आ.व. २०७३/७४ को जम्मा आमदानी रु.५०,०००/- विभिन्न तीन शीर्षकबाट भएको देखियो । सोको पनि मासिक फाँटवारी गाउँपालिकालाई मासिक रूपमा राजस्व शीर्षक खुले गरी पठाउनु पर्ने देखिन्छ ।
  १०. रसिद नियन्त्रण खाता - चालु आ.व. मा आन्तरिक सोत अन्तर्गत आय (मालपोत, घटना इस्तुर लगायत) शीर्षकबाट प्राप्त आमदानीको रसिद नियन्त्रण खाता राखेको छैन । आय प्राप्त गर्ने रसिदको बाँकी, खर्च र प्राप्ती देखिने गरी रसिद नियन्त्रण खाता राखिनुपर्दछ ।
  ११. कल्याण कोष खाता - कल्याण कोषमा रहेको रकम लेखापरीक्षणको दायरामा ल्याएको छैन । उक्त रकमको लेखापरीक्षणको व्यवस्था गरिनुपर्दछ ।
  १२. पेशकी बाँकी सम्बन्धमा - स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ वमोजिम पेशकीको जिम्मेवारी सारी सोही नियमावली वमोजिम फछ्यौट गर्नुपर्दछ । यो गा.वि.स.को गत विगत वर्षको पेशकी रु.८५,०००/- गाउँपालिकाको पेशकी लेजर खातामा लगत बाँधनुपर्ने देखिन्छ ।
  १३. पिपलमाडी गाउँ विकास समिति
योजना छनौट र कार्यान्वयन - स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा नियमावली, २०५६ वमोजिम स्थानीय निकायले सञ्चालन गर्ने योजना छनौट तथा कार्यान्वयनमा समावेशी, पारदर्शीता र गाउँ परिपद्वाट पारित